

Metodiskie norādījumi projektu Iznākuma rādītāja aprēķināšanai par *Natura 2000* teritoriju platību, uz kuru attiecas aizsardzības un atjaunošanas pasākumi.

Dabas aizsardzības pārvalde, 2025

Ievads

Metodiskie norādījumi izriet no Ministru kabineta 2025.gada 18.februāra noteikumiem Nr. 107 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam 2.2.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, "zaļo" infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu" 2.2.3.3. pasākuma "Pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai un saglabāšanai" (turpmāk - 2.2.3.3. pasākums) projektu iesniegumu trešās un ceturrtās atlases kārtas īstenošanas noteikumos"⁹ (turpmāk - MK noteikumi Nr. 107) noteiktā.

Metodisko norādījumu mērķis – pēc vienotiem principiem novērtēt dažādos projektos paredzētās dabas aizsardzības plānos noteiktās infrastruktūras, t.sk. antropogēno slodzi regulējošās infrastruktūras (turpmāk – infrastruktūras), izbūves un/vai atjaunošanas/pārbūves/demontāžas ietekmi un bioloģiski nozīmīgu teritoriju atjaunošanu uz iznākuma rādītāja sasniegšanu un aprakstīt pamatprincipus, pēc kuriem novērtēt rezultāta rādītāja sasniegšanu.

Metodiskajos norādījumos noteiktā iznākuma rādītāja aprēķina pamatā, kā arī, nosakot pamatprincipus, pēc kuriem novērtēt rezultāta rādītāja sasniegšanu, ir līdzšinējā uzkrātā pieredze līdzīga rakstura projektos. Galveno terminu un izmantoto jēdzienu skaidrojums ir sniegts zemāk, bet papildus un izvērstākus skaidrojumus, kas palīdz atbilstoši novērtēt katra projekta ieceres ietekmi uz iznākuma un rezultāta rādītāju, skatīt arī attiecīgajās veidlapās.

Metodiskajos norādījumos ietvertās veidlapas atspoguļo formātu, kādā Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk - Pārvalde) sniegs MK noteikumos Nr.107 9.punktā paredzēto atzinumu par 6.1. apakšpunktā minētā iznākuma rādītāja - aizsardzības un atjaunošanas pasākumu īstenošanas platību projekta *Natura 2000* teritorijā. Lai nodrošinātu strukturētas informācijas iesniegšanu par projekta ieceri atzinuma saņemšanai, Pārvalde rekomendē izmantot šajos metodiskajos norādījumos ietvertās veidlapas, iesniedzot Pārvaldē iesniegumu par atzinuma saņemšanu.

Galveno terminu un jēdzienu skaidrojums:

Antropogēno slodzi mazinoša tūrisma infrastruktūra (turpmāk – infrastruktūra) – dabas tūrisma un dabas izziņas infrastruktūras tīkls, kas ir esoša infrastruktūra vai tādas izveide vai pilnveide paredzēta spēkā esošā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) dabas aizsardzības plānā (turpmāk visur – dabas aizsardzības plāns) vai arī uz paredzēto darbību ir attiecināmi MK noteikumu Nr. 107 4. punktā noteiktie izņēmumi. Šāda veida infrastruktūra ir, piemēram, skatu laukumi, skatu platformas, torņi, gājēju laipas, tiltiņi, tilti, takas, velomaršruti, stāvlaukumi, atpūtas vietas, laivu piestātnes, u.c. infrastruktūras objekti un ar tiem saistītie elementi, kas samazina apmeklētāju radīto negatīvo ietekmi uz īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vērtībām un veicina apmeklētāju informētību par dabas objektiem un pārvietošanos pa noteiktiem maršrutiem (atbilstoši MK noteikumiem nr. 107 tās ir atbalstāmās darbības, kas minētas 33.4., 33.5., 33.6., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11 apakšpunktos)

⁹ <https://likumi.lv/ta/id/358754>

Infrastrukturā objekts (elements) – infrastruktūras vienība, kas nepieciešama, lai organizētu visām sabiedrības grupām pielāgotu apmeklētāju plūsmu *Natura 2000* teritorijā (piemēram, taka, laipa, stāvlaukums, tualetes u.c.).

Galvenais infrastruktūras objekts – attiecināms uz:

1. nelielām *Natura 2000* teritorijām. Attiecināms, ja projektā plānotais infrastruktūras objekts, kura izbūve vai atjaunošana/pārbūve dos vislielāko ieguldījumu projekta ieviešanā, ņemot vērā ar to saistīto apmeklētāju skaitu un to, cik būtiski tas samazina vai regulē (piemēram, koncentrē apmeklētājus vienuviet, samazinot ietekmi uz dabas vērtībām citā *Natura 2000* daļā) antropogēno slodzi *Natura 2000* teritorijā. Piemēram, ja viena stāvlaukuma labiekārtošana atrisina nesankcionētu teritorijas izbraukāšanu visā *Natura 2000*, tad stāvlaukumu var noteikt par galveno infrastruktūras objektu. Ja vienas labiekārtotas takas izveide regulē antropogēno slodzi, to mērķēti novirzot no jutīgām vietām, tā uzskatāma par galveno infrastruktūras elementu.
2. Attiecībā uz lielajām *Natura 2000* teritorijām (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots sniedzot atzinumam un sākotnēji atzinuma sagatavošanai nepieciešamo informāciju Pārvaldei. Piemēram, Gaujas nacionālajā parkā atsevišķu novadu griezumā projekta pieteicējs var definēt vienu galveno infrastruktūras objektu, kurā koncentrējas lielākais apmeklētāju skaits.

Teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumiem, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru – pasākumi apmeklētāju plūsmas organizēšanai un antropogēnās slodzes mazināšanai, kas ietver gan esošās infrastruktūras uzturēšanu, gan jaunas infrastruktūras izbūvi un esošās infrastruktūras atjaunošanu/pārbūvi/demontāžu, gan šo pasākumu kombināciju, kā arī robežzīmju, norādes zīmju, informācijas stendu, sanitāro būvju un zemes iegādi labiekārtošanas darbību īstenošana u.c. izveidi (atbilstoši MK noteikumiem nr. 107 tās ir atbalstāmās darbības, kas minētas 33.4., 33.5., 33.6., 33.7., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11. 33.12. apakšpunktos).

Projekta ietekmes uz **iznākuma rādītāju** aprēķins (Pk) – aprēķins, kura ietvaros tiek noteikta *Natura 2000* teritoriju platība, uz kuru attiecas aizsardzības un atjaunošanas pasākumi. Aprēķins tiek veikts izmantojot šajos metodiskajos norādījumos ietvertās veidlapas, kurās ir sniegti detalizēti skaidrojumi konkrētām situācijām.

Projekta ietekmes uz **rezultāta rādītāju** noteikšanas pamatprincipi (E) - principi, pēc kuriem tiek noteikta atjaunotās degradētās ekosistēmas platība. Aprēķinu veic sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēts eksperts, ņemot vērā šajos metodiskajos norādījumos aprakstītos vispārējos principus. Šos principus projekta iesnieguma sākotnējā atzinuma sagatavošanai var izmantot pašvaldības un to iestādes atjaunotas degradētas ekosistēmas platības noteikšanā.

Atjaunotas degradētas ekosistēmas - ieskaita faktiskās *Natura 2000* teritorijas un tām piegulošās platības, kurās veikti Eiropas Savienības nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu, kurām ir nelabvēlīgs statuss un nepieciešami uzlabojumi saskaņā ar sugu, biotopu vai dabas aizsardzības plāniem, atjaunošanas un apsaimniekošanas darbi (ņemot vērā arī gadījumus, kas attiecināmi saskaņā ar MK noteikumu Nr. 107 4.1. apakšpunktu). Kā arī pie atjaunotu degradētu teritoriju platības pieskaita platības, kurās īstenoti invazīvo sugu apjoma mazinoši pasākumi un citu dabisku degradētu teritoriju atjaunošana par dabisku

ekosistēmu kā piemēram pļava, mežs, piekraste, ezers u.tml., tāpat arī purvu atjaunošana, piemēram veicot kūdras ieguves vietu renaturalizāciju, ja kūdras ieguves vietai nav iespējams piemērot principu “piesārņotājs maksā” (atbilstoši MK noteikumiem nr. 107 tās ir atbalstāmās darbības, kas minētas 33.1., 33.3., 33.5.). Detalizēts skaidrojums dots sadaļā “II Rezultāta rādītāja – atjaunotas degradētas ekosistēmas noteikšanas pamatprincipi atkarībā no atbalstāmās darbības veida”.

Ietekmētās teritorijas platība (P) – platība (ha), kas atbilstoši šiem metodiskajiem norādījumiem tiek aprēķināta, izvēloties savai projekta iecerei atbilstošo piemēru (situāciju) paredzētajai infrastruktūrai no 2. veidlapas.

Koeficients labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai (K) – skaitlis, kas atbilstoši šiem metodiskajiem norādījumiem veidojas summējot punktus, kas piešķirami, ja projektā plānotā infrastruktūras izveide/pārbūve u.c. darbības ar infrastruktūru atbilst noteiktiem kritērijiem. Katrs kritērijs veicina infrastruktūru un sugu un biotopu aizsardzības pasākumus plānot pārdomāti, lai samazinātu antropogēno slodzi un veicinātu sugu un biotopu labvēlīga aizsardzības stāvokļa sasniegšanu.

Praktiskie apsaimniekošanas pasākumi – dabas aizsardzības plāna sadaļā “Apsaimniekošanas pasākumi” definētie veicamie pasākumi, kas saistīti ar sugu un biotopu labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanu (ietver aktīvos apsaimniekošanas pasākumus, kas vērsti uz sugu dzīvotņu un biotopu atjaunošanu un to kvalitātes uzlabošanu) (atbilstoši MK noteikumiem nr. 107 tās ir atbalstāmās darbības, kas minētas 33.1., 33.3., 33.4., 33.5., 33.6., 33.7., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11., 33.12. apakšpunktos).

Natura 2000 projekta teritorija – Natura 2000 platības (ha) daļa, kas ietilpst tās/to pašvaldības/u teritorijā, kurā plānots īstenot projekta pasākumus.

Proporcija, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana - dabas aizsardzības plānā paredzētais apsaimniekošanas pasākumu skaits teritorijas labiekārtošanai u.c. pasākumiem, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret kopējo dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas sadaļas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem apsaimniekošanas pasākumiem un ko attiecinātu konkrētās investīciju programmas ietvaros (Saskaņā ar MK noteikumiem. Nr. 107, 2.2.3.3. pasākuma trešās un ceturtās kārtas ietvaros attiecināmie praktiskie apsaimniekošanas pasākumi ir uzskaitīti 33.1., 33.3., 33.4., 33.5., 33.6., 33.7., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11. 33.12. apakšpunktos), izteikts procentos. Veicot aprēķinu, ir jāņem vērā, uz kāda veida pasākumiem projektu finansējums ir attiecināms. Respektīvi, kopējā dabas aizsardzības plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitā netiek ieskaitīti administratīvie pasākumi (izņemot zemes iegādi, ja tā ir norādīta pie administratīviem pasākumiem), valsts un speciālie monitoringi (izņemot apmeklētāju uzskaites monitoringu un ar to saistītos pasākumus), specifiskas izpētes, kas nav saistītas ar paredzēto pasākumu īstenošanu (MK noteikumu nr. 107 33.2. apakšpunkts definē atbalstāmo darbību attiecībā uz izpētēm, kas ir saistītas ar paredzēto pasākumu īstenošanu) u.tml., un nav tiešā veidā saistīti ar praktiskajiem apsaimniekošanas pasākumiem. Proporcijas aprēķins un tā pielietojums ietekmētās teritorijas platības aprēķinos sīkāk paskaidrots 1. veidlapā.

Projekta ietekmes uz iznākuma rādītāju aprēķins

Projektu izvērtēšana veicama 2.2.3.3. pasākuma trešajā un ceturtajā kārtā pēc vienotiem principiem, katra projekta ieguldījumu izvērtējot pēc vairākiem kritērijiem.

Projekta ietekmes uz iznākuma rādītāju aprēķina veikšanai izmanto veidlapas, kurās aprēķina gan ietekmētās teritorijas platību (Veidlapa Nr.2.), gan koeficientu labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai (Veidlapa Nr.3).

Projekta ietekme uz iznākuma rādītāju (Pk) tiek aprēķināta, reizinot ietekmētās teritorijas platību (P) ar koeficientu labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai (K). Pēc šī aprēķina veikšanas kopējā iznākuma rādītājā tiek ieskaitīta arī rezultāta rādītāja vērtība (E). Gadījumos, kad ir paredzēts iegādāties arī zemi (atbalstāmā darbība, atbilstoši MK noteikumu Nr.107 33.12.apakšpunktam), projekta ietekmes iznākuma rādītājam tiek pieskaitīta arī iegādātās zemes platība (Z) tādā apmērā, kas neiekļaujas pēc 2.veidlapas jau aprēķinātajā ietekmētās teritorijas platībā (P).

$$P_k = P \times K + E (+ Z)$$

Ja projekta ietekmes uz iznākuma rādītāju (Pk) aprēķinātā platība pārsniedz visas *Natura 2000* platību, tad platība tiek noteikta vienāda ar *Natura 2000* teritorijas platību. Ja *Natura 2000* platība ir mazāka par 100 ha un saskaņā ar dabas aizsardzības plānu (vai piemērojot MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmumu) projekta ietvaros ir paredzēts izbūvēt vai atjaunot/pārbūvēt/demontēt infrastruktūru un veikt pasākumus rezultāta rādītāja sasniegšanai arī *Natura 2000* teritorijai pieguļošā teritorijā, tad projekta ietekmes uz iznākuma rādītāju platība (Pk) tiek noteikta atbilstoši aprēķinātajai platībai, bet ne vairāk kā 100 ha.

Ja projektā ir iekļautas vairākas *Natura 2000* teritorijas, to platības tiek summētas atbilstoši augstāk norādītai formulai.

Lai nodrošinātu strukturētas informācijas iesniegšanu par projekta ieceri atzinuma saņemšanai, Pārvalde rekomendē izmantot un aizpildīt šajos metodiskajos norādījumos ietvertās veidlapas, iesniedzot Pārvaldē iesniegumu par atzinuma saņemšanu. Aprēķinu veidlapu izmantošana dos iespēju jau projekta ieceres sagatavošanas fāzē projekta iesniedzējam pārliecināties par sasniegto rādītāju apmēru un to atbilstību projektu vērtēšanas kritērijiem.

Katrai ailei sniegti skaidrojumi par norādāmo informāciju. Aizpildot veidlapu, paskaidrojošo informāciju var dzēst. Veidlapa Nr.1 ir apkopojošā veidlapa, kas sniedz pamatinformāciju par projekta ieceri kopumā, bet pamatojošie aprēķini veicami tālāk pievienotajās 2. un 3.veidlapā.

Veidlapa Nr.1

Projekta ietekmes uz iznākuma rādītāju aprēķins

Projekta pieteicējs	<i>Vadošā projekta partnera nosaukums</i>
Projekta partneri	<i>Norāda projekta partnerus, ja tādi ir. Attiecas arī uz projekta partneriem, kas piedalās projektā bez finansējuma</i>
Īpaši aizsargājamā dabas teritorija (ĪADT), kas vienlaikus ir Natura 2000 teritorija	<i>Natura 2000 teritorijas nosaukums, piemēram, Gaujas Nacionālais parks</i>
Natura 2000 kopējā platība	<i>Visa Natura 2000 teritorijas platība ha. Piemēram, GNP platība: 91786 ha</i>
Novads (i), kura(u) teritorijā plānots ieviest projekta aktivitātes	<i>Norāda visus novadus, kuru platībā paredzēts ieviest darbības.</i>
Dabas aizsardzības (DA) plāns un tā termiņš (spēkā no ... līdz ...)	<i>Norāda attiecīgo dabas aizsardzības plāna nosaukumu un tā spēkā esošo termiņu. Dabas aizsardzības plāni un to darbības termiņi pieejami vietnē https://www.daba.gov.lv/lv/dabas-aizsardzibas-plani Piemēram, GNP dabas aizsardzības plāna termiņš 2023.-2035.gads. Ja Dabas aizsardzības plāns ir izstrādē, norāda tā indikatīvu spēkā stāšanās laiku un laika termiņu kādā tas būs spēkā esošs.</i>
Cits plāns (sugu/biotopu aizsardzības) un tā termiņš (spēkā no ... līdz ...)	<i>Norāda attiecīgo plāna nosaukumu un tā spēkā esošo termiņu. Ar aktuālo informāciju par plāniem var iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietnē https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani (Atbilstoši MK noteikumu Nr. 107 3.punktam Pasākuma trešās un ceturtās atlases kārtas mērķteritorijas un projektu īstenošanas vietas ir Natura 2000 teritoriju tīklā iekļautās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Latvijā, kurām ir spēkā esošs dabas aizsardzības plāns un kurās var veikt Eiropas Savienības nozīmes sugu un biotopu aizsardzības darbības atbilstoši spēkā esošam sugu vai biotopu aizsardzības plānam, un tām piegulošas teritorijas.)</i>
MK noteikumu Nr. 107 4.punkta izņēmuma piemērošana (jā/nē)	<i>Norāda ar jā/nē vai attiecīgā projekta iecere ietver darbības, uz kurām ir attiecināms MK noteikumu Nr. 107 4.punkta izņēmums.</i>
Proporcija (%), kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadalā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru	<i>Šo proporciju rēķina tikai tām Natura 2000 teritorijām, kurām ir spēkā esošs dabas aizsardzības plāns. Dabas aizsardzības plānā paredzētais apsaimniekošanas pasākumu skaits, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem un atbilstu investīciju programmas</i>

rēķinot pret plānā paredzēto kopējo apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīti ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem, uz kuriem ir attiecināma attiecīgā investīciju programma (<u>šī aprēķinātā proporcija tiek pielietota 2. veidlapas B variantu aprēķinu veikšanai</u>).	atbalstāmo darbību ietvaram*, skaits (A)= <u>112 GNP dabas aizsardzības plānā</u> (mazāks kā kopējais apsaimniekošanas pasākumu skaits dabas aizsardzības plānā). <i>*Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 107, 2.2.3.3. pasākuma trešās un ceturtās kārtas ietvaros attiecināmie praktiskie apsaimniekošanas pasākumi ir uzskaitīti 33.1., 33.3., 33.4, 33.5., 33.6., 33.7., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11., 33.12. apakšpunktos.</i> <i>Skaidrojumam –dabas aizsardzības plānos ir ietverts apsaimniekošanas pasākumu plāns, kas parasti sastāv no pārskata tabulas un apsaimniekošanas pasākumu detalizētākiem aprakstiem. Apsaimniekošanas pasākumi tiek grupēti šādi (lielākām ĪADT var būt visas nosauktās pasākumu grupas, mazākām – tikai dažas) - Administratīvie un organizatoriskie mērķi, Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana, Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību uzturēšana un saglabāšana, Rekreācija un tūrisms, Sabiedrības informēšana un izglītošana, Izpēte un monitorings. Šajā sadaļā kā “A” norādāms kopējais dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu plānā minētais pasākumu skaits, kas ietver praktiskos pasākumus un kas ir sasaistāms ar investīciju programmas atbalstāmajām aktivitātēm**.</i> Dabas aizsardzības plānā paredzētais pasākumu skaits teritorijas labiekārtošanai u.c. pasākumiem, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru (B) = <u>56 pasākumi GNP</u> <i>Skaidrojumam – kā “B” norādāms tikai to dabas aizsardzības plānā paredzēto pasākumu skaits, kas tiešā veidā saistīts ar labiekārtojuma/ infrastruktūras izveidi, atjaunošanu, pārbūvi, robežzīmju, informatīvo norāžu un stendu izvietojumu utml., kas atbilst atbalstāmajām darbībām, kā arī antropogēnās slodzes monitoringu un novērtēšanu**. Lūdzam rūpīgi iepazīties ar paredzēto apsaimniekošanas pasākumu aprakstiem, lai netiktu ietverti pasākumi, kam nav tieša ieguldījuma infrastruktūras izveidē/ uzturēšanā/ pilnveidē/ likvidēšanā.</i> <i>**Saskaņā ar MK noteikumiem. Nr. 107, 2.2.3.3. pasākuma trešās un ceturtās kārtas ietvaros attiecināmās šāda veida darbības ir uzskaitītas 33.4, 33.5., 33.6., 33.7., 33.8., 33.9., 33.10., 33.11. apakšpunktos</i> Proporcija = $B/A \cdot 100\% = 56/112 \cdot 100\% = 50\%$
--	---

Projektā plānotie atjaunojamie/ pilnveidojamie/ demontējamie infrastruktūras objekti*, kas paredzēti dabas aizsardzības plānā (vai piemērojot MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmumu)	Uzskaita visas konkrētās projekta aktivitātes, maksimāli saskaņojot ar dabas aizsardzības plānā uzskaitītajiem apsaimniekošanas pasākumiem, norādot apsaimniekošanas pasākumu numuru no dabas aizsardzības plāna. Ja gatavojot sākotnējo atzinumu pašvaldībai vai tās iestādei dabas aizsardzības plāns ir vēl izstrādē, var nenorādīt apsaimniekošanas pasākumu numuru. Piemēram, GNP plāns: 1. dabas takas "Vecupītes" atjaunošana 1200 m garumā, divu atpūtas vietu labiekārtošana, izvietojot katrā atpūtas vietā 2 koka galdus un 2 koka solus (DA plāna pasākums D.2.40 "Tūrisma infrastruktūras atjaunošana un uzturēšana "Vecupītēs"); 2.
Projektā plānotie jaunas infrastruktūras objekti*, kas paredzēti dabas aizsardzības plānā * tai skaitā, veidi, skaits un raksturlielumi. Piem., ceļš-1 posms, 100m, barjeras – 2 gab., koka laipa – 1 posms, 500m utt. (izņemot robežzīmes)	Uzskaitīta konkrētās projekta aktivitātes, maksimāli saskaņojot ar dabas aizsardzības plānā uzskaitītajiem apsaimniekošanas pasākumiem, norādot apsaimniekošanas pasākumu numuru no dabas aizsardzības plāna. Piemēram, GNP plāns: Infrastruktūras izveide un atjaunošana pie Daudas ūdenskrituma (D.2.9. Antropogēnās slodzes samazināšana pie Daudas ūdenskrituma): ✓ Uzlabota atpūtas vieta – izvietoti 2 soli, galds un nojume. Demontēta esošā atpūtas infrastruktūra. ✓ Izbūvētas metāla kāpnes nokļūšanai pa nogāzi līdz ūdenskrituma pakājei. Trepju garums – 30 metri. ✓ Skatu laukuma izveide ar norobežojumu – 1 skatu laukums. ✓ SRZ Nurmīžu ceļa izveidots paplašinājums – kabata trīs automašīnām.
Projekta ietekme uz iznākuma rādītāju (Pk) tiek aprēķināta, reizinot ietekmētās teritorijas platību (P) ar koeficientu labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai (K), kā arī pieskaitot atjaunoto degradēto ekosistēmu platību (E) un ja attiecināms arī iegādātās zemes platību (Z). $P_k = P \times K + E (+Z)$	$P_k = \underline{\hspace{2cm}}$ ha $P = \underline{\hspace{2cm}}$ ha (aprēķini atbilstoši 2.veidlapā norādītajam) $K = \underline{\hspace{2cm}}$ (aprēķini atbilstoši 3.veidlapā norādītajam) $E =$ atjaunotas degradētas ekosistēmas platība ha*** $Z =$ iegādātās zemes platība ha (tikai tāda apjomā, kas nav jau ietverts pēc 2.veidlapas veiktā aprēķina platībā) ***projektu iesnieguma sākotnējam atzinumam E vērtības aprēķinu veic projekta iesniedzējs atbilstoši II nodaļā sniegtajiem pamatprincipiem "Rezultāta rādītāja - atjaunotas degradētas ekosistēmas noteikšanai," un jau sākotnējā atzinuma sagatavošanai projekta iesniedzējs var

	piesaistīt sugu un biotopu ekspertu vērtības aprēķināšanā, ja nepieciešams. Projekta noslēgumā E vērtības apmēru 2.2.3.3 pasākuma trešajā atlasē kartā sniedz finansējuma saņēmējs, bet 2.2.3.3. pasākuma ceturtajā kartā platība tiek noteikta atbilstoši sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta sagatavotam atzinumam, ko finansējuma saņēmējs Pārvaldei iesniedz kopā ar nepieciešamo informāciju Izņēmuma rādītāja aprēķinam.
--	---

I Ietekmētās teritorijas platības (P) noteikšana

Ietekmētās teritorijas platība (P) nosakāma, izvēloties zemāk veidlapā minētos gadījumus, kas attiecināmi uz projektā plānotajiem infrastruktūras elementiem.

Aprēķinā drīkst izmantot vairākus no zemāk minētajiem gadījumiem, tos summējot un variējot pēc nepieciešamības, taču aprēķinā jānorāda, pēc kuriem no minētajiem gadījumiem un kā ietekmētā platība aprēķināta. Aprēķinu veikšanai un pamatošanai izmantojama 2.veidlapa, aizpildot attiecīgās 1. – 6.punktā norādītās ailes, kurās sniegti skaidrojumi par aizpildīšanu. Ja kāda no situācijām neattiecas uz projektā plānotajām aktivitātēm, attiecīgajās ailēs to norāda.

Vienu no infrastruktūras objektiem projekta pieteicējs var noteikt kā galveno infrastruktūras objektu (sīkāk skaidrojums sniegts pie galveno terminu un jēdzienu skaidrojuma). Ja tiek veikts ietekmētās platības aprēķins galvenajam infrastruktūras objektam, tad objekta izvēli pamato, ņemot vērā ar to saistīto apmeklētāju skaitu un to, cik būtiski tas samazina apmeklētāju negatīvo ietekmi uz *Natura 2000* esošajiem biotopiem/dzīvotnēm/ekosistēmām (šādi veikt aprēķinu iespējams 1B, 2B, 3B, 4B, 5B gadījumā), aizpildot attiecīgo 1. – 5.punktā norādīto aili un pretim galvenajam infrastruktūras objektam izdarot atzīmi lauciņā “Atzīme par galveno infrastruktūras objektu”.

Ja izbūvējot vai atjaunojot/pārbūvējot infrastruktūru pēc projekta realizācijas tiks ieviesta visa ĪADT dabas aizsardzības plānā paredzētā infrastruktūra, var nepiemērot 1. – 5. situācijā aprakstīto aprēķinu veikšanu un aprēķinu veikt atbilstoši 7.situācijā aprakstītajiem norādījumiem. Tādā gadījumā aprēķinu veikšanai un pamatošanai aizpildāma tikai 7.punktā norādītā aile, kurā sniegts pamatojums un skaidrojums šī aprēķina veikšanai.

Ietekmētās teritorijas platība (P)= **xx,xx** (ha)

Skaitlis, kas veidojas, summējot katram objektam atbilstošo ietekmēto platību hektāros (izmanto 2 zīmes aiz komata)

Nr.p.k.	Situācija/piemērs	Atzīme par galveno infrastruktūras objektu	Platība, kas tiks ietekmēta	Pamatojums platības aprēķinam (īss apraksts, kā aprēķināta platība, kura no situācijām attiecināta)	Dabas aizsardzības pārvaldes vērtējums (aili aizpilda DAP) – ja kritērija vērtējums atšķiras no projekta pieteicēja vērtējuma, sniegts īss pamatojums
1.	Ietekmētās platības aprēķināšana lineāru infrastruktūras objektu izbūves vai atjaunošanas/ pārbūves/ demontāžas gadījumā (piem., ja tiek plānota taku, laipu, celiņu, tiltu, tiltiņu, caurteku, kas nodrošina dažādu ūdensteču vai mitru vietu šķērsojumu, velociņu, kāpņu, ceļu izbūve vai stihiski iebraukāto ceļu slēgšana utml.).			Skaidrojums: A variants 1.Taku, laipu, celiņu, velociņu, kāpņu gadījumā pieņem, ka visā līnijveida infrastruktūras garumā tiek nodrošināta pieguļošās platības stāvokļa uzlabošanās: 1.1. vismaz 100 m platumā kopā uz abām pusēm no līnijveida infrastruktūras objekta malām (piem., ja plānota 100m garas laipas izbūve un/vai atjaunošana/pārbūve/ demontāža, tad labvēlīgi tiks ietekmēta 10000m² jeb 1ha platība); 1.2. attiecībā uz infrastruktūru, kura tiek veidota/ uzlabota/ demontēta pārmitru vietu (purvi, avoksnāji utml. ekosistēmas) aizsardzībai, 200 m platumā kopā uz abām pusēm no līnijveida infrastruktūras objekta malām (piem., ja plānota 100m garas purva laipas izbūve un/vai atjaunošana/pārbūve/ demontāža, tad labvēlīgi tiks ietekmēta 20000m² jeb 2ha platība). Piezīme: ekosistēmas (piem., vīgas, šauri avoksnāji, starpkāpu ieplakas utml.), kuru platums abpus līnijveida infrastruktūras objektam kopumā ir mazāks par 200m, tiek skaitīti attiecīgo ekosistēmu aizņemtajā platībā, caur kuru attiecīgais infrastruktūras objekts ir izbūvēts; 1.3. tādu būvju kā, piemēram, tiltu/tiltiņu vai caurteku izbūve/atjaunošana, kas ir saistīta ar kopējo apmeklētāju infrastruktūru teritorijā un nodrošina kontrolētu ūdensteču vai mitru vietu šķērsojumu un šādas būves tiek izdalītas kā atsevišķi	

			infrastruktūras elementi, to ietekmes platība tiek aprēķināta 500m platumā kopā uz abām pusēm. 2.Ceļu sakārtošanas gadījumā pieņem, ka visā projektā plānotā ceļa garumā tiek nodrošināta pieguļošās platības stāvokļa uzlabošanās vismaz 100m platumā kopā uz abām pusēm no līnijveida infrastruktūras objekta malām. (piemēram, ja ceļa sakārtošana plānota 500 m garumā, tad labvēlīgi tiks ietekmēta 50000m² jeb 5 ha platība). 3.Izbūvējot un/vai atjaunojot/pārbūvējot barjeras/nožogojumus, lai samazinātu stihiski iebraukātu ceļu izmantošanu, un vienlaikus sniedzot norādes par tuvāko pieejamo izmantojamo ceļu, labvēlīgi ietekmēto platību nosaka 50m platumā, reizinot to ar noslēgtā ceļa posma/u garumu (piemēram, ja ceļš nelikumīgi caur stigu iebraukāts 500 m garumā, tad to, noslēdzot ar barjeru, tiek pieņemts, ka labvēlīgi tiks ietekmēta 25000m² jeb 2,5 ha platība). Ietekmētā platība šajā situācijā tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. B variants Ja <u>vienlaikus</u> izpildās šādi nosacījumi: 1.Projekta pieteicējs pamato, ka taka, laipa, ceļš (tai skaitā ceļa slēgšana), celiņš, kāpnes vai cita līnijveida infrastruktūra <i>Natura 2000</i> ir galvenais infrastruktūras objekts; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti un dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots. 2.Projektā plānots ieviest vismaz 60% no visā dabas aizsardzības plānā plānotajām darbībām ar infrastruktūru; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> teritorijām (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams 30% sliekšnis. Tad pieņem, ka plānotā infrastruktūra samazinās apmeklētāju radīto nelabvēlīgo ietekmi uz visu <i>Natura 2000</i> platību tādā proporcijā, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem (sk. proporcijas aprēķinu 1. veidlapā) Piemēram, ja <i>Natura 2000</i> platība ir 1000 ha, bet dabas aizsardzības plānā minēti vairāki apsaimniekošanas pasākumi, no kuriem teritorijas labiekārtošana, izveidojot un	
--	--	--	--	--

				uzturot infrastruktūru, sastāda proporcionāli 30% no visiem apsaimniekošanas pasākumiem kopā, tad teritorijas platība, kurā stāvokļa uzlabošanās atkarīga no infrastruktūras izveides, nosakāma 300 ha apjomā.	
2.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja tiek plānota skatu platforma, skatu torņu un citas līdzīgas infrastruktūras izbūve/ pārbūve/ demontāža.			Skaidrojums: A variants Ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi: 1. Projektā plānotais skatu tornis, skatu platforma vai līdzīga infrastruktūra ir tikai viens no daudziem dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras elementiem; 2. <i>Natura 2000</i> dabas aizsardzības plānā vairākās teritorijas daļās plānoti dažādi infrastruktūras objekti, kas viens otru tieši nepapildina, bet kas kopumā palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu visā <i>Natura 2000</i> tad ietekmētā platība tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam infrastruktūras objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. Attiecībā uz skatu torni, skatu platformu vai līdzīgu infrastruktūru pieņem, ka atsevišķi aprēķinot ietekmētā platība ir 1 km rādiusā ap plānoto objektu jeb 314 ha. B variants Ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi (nav attiecināms uz demontāžu bez atjaunošanas viena projekta ietvaros): 1. Projekta pieteicējs pamato, ka skatu platforma, skatu tornis un cita līdzīga infrastruktūra <i>Natura 2000</i> ir galvenais infrastruktūras objekts; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots. 2. Ir paredzēta kompleksa pieeja t.i. projektā tiek ietverta visa ar attiecīgo objektu saistītā infrastruktūra, kas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un nepieļauj papildus piesārņojuma rašanos ap šāda veida objektiem un darbības ar šiem elementiem ir nepieciešamas (piemēram, dabas plānā paredzēts ne tikai atjaunot skatu platformu, bet sakārtot arī piekļuves takas, ierīkot soliņus, sakārtot tualetes utml.) , vai šādi objekti jau ir izveidoti un nodoti ekspluatācijā; 3. Projektā plānotā infrastruktūra papildinās izmantošanā esošo vai plānoto infrastruktūru, piem., taku, laipu, stāvlaukumu u.c.; 4. Projektā plānots ieviest vismaz 60% no visā dabas aizsardzības plānā plānotajām darbībām ar infrastruktūru. Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> teritorijām (nacionālie	

				parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams 30% sliekšnis. Tad pieņem, ka plānotā infrastruktūra samazinās apmeklētāju radīto nelabvēlīgo ietekmi uz visu <i>Natura 2000</i> platību tādā proporcijā, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem (sk. proporcijas aprēķinu 1. veidlapā).	
3.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja tiek plānota laivu nolaišanas/izcelšanas vietu, laivu pietātņu izbūve vai atjaunošana/pārbūve utml. darbības ūdens tūrisma infrastruktūras sakārtošanai.			Skaidrojums: A variants Ja tiek plānota laivu nolaišanas/izcelšanas vietas vai laivu pietātnes izbūve vai atjaunošana/pārbūve, tad aprēķinot ietekmēto platību, pieņem, ka sauszemē ietekmētā platība ir 20m platumā lēzenās vietās un 500m virzienā uz abām pusēm no laivu nolaišanas/izcelšanas vietas vai laivu pietātnes, ar nosacījumu, ka projektā paredzēta kompleksa pieeja t.i. projektā tiek ietverta visa ar attiecīgo objektu saistītā infrastruktūra, kas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un nepieļauj papildus piesārņojuma rašanos ap šāda veida objektiem un darbības ar šiem elementiem ir nepieciešamas. Piemēram, vienas pietātnes gadījumā ietekmētā sauszemes platība ir 10000m² jeb 1,ha. Attiecībā uz stāvētām vietām platums tiek noteikts visas attiecīgās nogāzes platumā un 200m virzienā uz abām pusēm. Ja plānoti vairāki infrastruktūras objekti, tad ietekmētā platība tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. B variants Ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi: 1. Projekta pieteicējs pamato, ka laivu nolaišanas/izcelšanas vietas vai laivu pietātnes izbūve vai atjaunošana/pārbūve un cita līdzīga infrastruktūra <i>Natura 2000</i> ir galvenais infrastruktūras objekts; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000 teritorijām</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti un dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots. 2. Ir paredzēta kompleksa pieeja t.i. projektā tiek ietverta visa ar attiecīgo objektu saistītā infrastruktūra, kas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un nepieļauj papildus piesārņojuma rašanos ap šāda veida objektiem un darbības ar šiem elementiem ir nepieciešamas (piemēram, sakārtot arī piekļuves takas, sakārtot tualetes, ierīkot atpūtas elementus, ja tādi ir paredzēti plānā utml.) vai šādi objekti jau ir izveidoti un nodoti ekspluatācijā;	

				3. Projektā plānotā infrastruktūra papildinās izmantošanā esošo vai plānoto infrastruktūru, piem., taku, laipu, stāvlaukumu, laivošanas ceļu u.c.; 4. Projektā plānots ieviest vismaz 60% no visā dabas aizsardzības plānā plānotajām darbībām ar infrastruktūru. Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams 30% sliekšnis. Tad pieņem, ka plānotā infrastruktūra samazinās apmeklētāju radīto nelabvēlīgo ietekmi uz visu <i>Natura 2000</i> platību tādā proporcijā, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem (sk. proporcijas aprēķinu 1. veidlapā)	
4.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja tiek plānota peldvietu labiekārtošana vai infrastruktūra, lai apmeklētājus koncentrētu/ organizētu noteiktās vietās pie ĪADT esošas ūdenstilpes.			Skaidrojums: A variants Ja izpildās šādi nosacījumi: 1. Projektā plānotā peldvietas/labiekārtotas vietas pie ūdeņiem izveide ir tikai viens no daudziem dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras elementiem; 2. ĪADT dabas aizsardzības plānā vairākās teritorijas daļās plānoti dažādi infrastruktūras objekti, kas viens otru tieši nepapildina, bet kas kopumā palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu visā <i>Natura 2000</i> tad ietekmētā platība tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. Attiecībā uz peldvietu vai citu labiekārtotu atpūtas vietu pie ūdeņiem pieņem, ka ietekmētā platība ir 300 m rādiusā ap plānoto objektu. B variants Ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi: 1. Projekta pieteicējs pamato, ka peldvietas/labiekārtotas vietas pie ūdeņiem <i>Natura 2000</i> ir galvenais infrastruktūras objekts; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000 teritorijām</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots. 2. Ir paredzēta kompleksa pieeja t.i. projektā tiek ietverta visa ar attiecīgo objektu saistītā infrastruktūra, kas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un nepieļauj papildus	

				piesārņojuma rašanos ap šāda veida objektiem un darbības ar šiem elementiem ir nepieciešamas (piemēram, sakārtot arī piekļuves takas, ceļus, sakārtot tualetes, ierīkot atpūtas elementus, ja tādi ir paredzēti plānā utml.), vai šādi objekti jau ir izveidoti un nodoti ekspluatācijā; 3. Projektā plānots ieviest vismaz 80% no visā dabas aizsardzības plānā plānotajām darbībām ar infrastruktūru. Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams 50% sliekšnis. Tad pieņem, ka plānotā infrastruktūra samazinās apmeklētāju radīto nelabvēlīgo ietekmi uz visu <i>Natura 2000</i> platību tādā proporcijā, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem (sk. proporcijas aprēķinu 1. veidlapā)	
5.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja tiek plānota stāvlaukumu izbūve vai atjaunošana/pārbūve.			Skaidrojums: A variants Ja izpildās šādi nosacījumi: 1. Projektā plānotais stāvlaukums vai līdzīga infrastruktūra ir tikai viens no ĪADT dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras elementiem; 2. <i>Natura 2000</i> dabas aizsardzības plānā vairākās teritorijas daļās plānoti dažādi infrastruktūras objekti, kas viens otru tieši nepapildina, bet kas kopumā palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu visā <i>Natura 2000</i> teritorijā. Tad ietekmētā platība tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. Attiecībā uz stāvlaukumu vai līdzīgu infrastruktūru pieņem, ka ietekmētā platība ir 500m rādiusā ap plānotā objekta centru jeb 78.54 ha. Ar līdzīgu infrastruktūru tiek saprasta arī aktivitāte, kuras ietvaros paredz izbūvēt apstāšanās "kabatiņas" esoša ceļa malās, lai risinātu stāvvietu trūkumu. B variants Ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi: 1. Projekta pieteicējs pamato, ka stāvlaukums un cita līdzīga infrastruktūra <i>Natura 2000</i> ir galvenais infrastruktūras objekts; Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti un dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams, ka kā galvenie objekti tiek noteikti vairāki objekti, bet tas tiek pamatots.	

				2. Ir paredzēta kompleksa pieeja t.i. projektā tiek ietverta visa ar attiecīgo objektu saistītā infrastruktūra, kas palīdz organizēt apmeklētāju plūsmu un nepieļauj papildus piesārņojuma rašanos ap šāda veida objektiem un darbības ar šiem elementiem ir nepieciešamas (piemēram, sakārtot arī noejas uz takām, sakārtot tualetes, ierīkoti atpūtas elementi, ja tādi ir paredzēti plānā utml.), vai šādi objekti jau ir izveidoti un nodoti ekspluatācijā; 3. Projektā plānotā infrastruktūra papildinās izmantošanā esošo vai plānoto infrastruktūru, piem., taku, laipu, skatu torni u.c.; 4. Projektā plānots ieviest vismaz 60% no visā dabas aizsardzības plānā plānotajām darbībām ar infrastruktūru. Attiecībā uz lielajām <i>Natura 2000</i> teritorijām (nacionālie parki, aizsargājamo ainavu apvidi, dabas parki, dabas rezervāti, kā arī dabas liegumi, kuru platība ir lielāka par 1500 ha) pieļaujams 30% sliekšnis. tad pieņem, ka plānotā infrastruktūra samazinās apmeklētāju radīto nelabvēlīgo ietekmi uz visu <i>Natura 2000</i> platību tādā proporcijā, kādā dabas aizsardzības plāna apsaimniekošanas pasākumu sadaļā paredzēta teritorijas labiekārtošana u.c. pasākumi, kas vērsti uz antropogēno slodzi mazinošo infrastruktūru, rēķinot pret plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu skaitu, kas saistīts ar praktiskiem dabas apsaimniekošanas pasākumiem (sk. proporcijas aprēķinu 1. veidlapā)	
6.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja tiek veikti citi iepriekš neminētu infrastruktūras objektu ierīkošanas, atjaunošanas/pārbūves/ demontāžas pasākumi t.sk. ja tiek veikta biotopu un sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras izveide vai atjaunošana, atbilstoši MK noteikumu Nr.107 33.7.apakšpunktam.	n/a		Skaidrojums: Attiecīgās infrastruktūras aizņemtā vai aptvertā platība, ievērojot nosacījumu, ka tā jau nav ietverta citu atbalstāmo darbību rezultāta vai iznākuma rādītāju platībā. Atbilstoši MK noteikumu Nr.107 noteiktajam šādi objekti var būt gan saistīti ar citu atbalstāmo darbību (piemēram, ganību aploka izbūve zālājam, kas tiek atjaunots utml.) , gan īstenoti kā atsevišķa darbība (piemēram, piekļuves ceļa sakārtošana jau esošām zālāju platībām, un kuras nav ietvertas attiecīgajā projektā kā atjaunojamas degradētas ekosistēmas). Katrā gadījumā individuāli tiek pielietota eksperta metode ietekmētās platības noteikšanā. Metodei ir jābūt aprakstītai un pamatotai. Ietekmētā platība tiek aprēķināta atsevišķi katram projektā plānotajam objektam un summēta. Bet netiek summētas tās platības, kas savstarpēji pārklājas. Ietekmētā platība var būt arī 0 ha.	
7.	Ietekmētās platības aprēķināšana, ja projektā tiek ieviestas visas ĪADT dabas aizsardzības plānā paredzētās darbības ar infrastruktūru.			Situācijā, ja izbūvējot vai atjaunojot/pārbūvējot/demontējot infrastruktūru pēc projekta realizācijas tiks ieviestas visas ĪADT dabas aizsardzības plānā paredzētās darbības ar infrastruktūru, var nepiemērot 1. – 5. punktā aprakstīto aprēķinu veikšanu, bet ietekmēto platību var noteikt 30% apmērā no visas attiecīgajā projektā iekļautās <i>Natura 2000</i> platības. Ja aprēķina rezultātā ietekmētā platība ir mazāka nekā 100 ha,	

				tad ietekmēto platību nosaka 100 ha apmērā. Šādā gadījumā aizpilda 2. veidlapas 7.aili, pamatojot izvēli un aprēķinu, un nepilda 1.- 5. ailes.	
		Kopā (ha)			

Koeficients labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai darbībām, kas vērstas uz infrastruktūras objektiem (K)

Koeficients tiek aprēķināts tikai 2.veidlapā ietvertajām darbībām, galvenokārt ņemot vērā to, ka apmeklētāju radītā ietekme *Natura 2000* teritorijās parasti ir saistīta ar tādām negatīvām ietekmēm kā biotopu nobradāšana, traucējums jutīgām putnu sugām, piegružošana ar atkritumiem, eutrofikācija, īpaši aizsargājamo sugu iznīcināšana (nobradāšana, noraušana), ugunsgrūdu kurināšana neatļautās vietās un mirušās koksnes izvākšana nesankcionētiem ugunsgrūdiem, skrāpējumi atsegumos, sīkspārņu traucēšana to ziemošanas vietās (alās), utt. Tomēr, pareizi organizējot apmeklētāju plūsmu, tai izveidojot nepieciešamo infrastruktūru, ir iespējams šīs negatīvās ietekmes mazināt, vienlaikus ieinteresējot un informējot par dabas vērtībām.

Pret nobradāšanu dažādi biotopi ir atšķirīgi jutīgi, bet vislielākā nobradāšanas ietekme jūtama dažādos piekrastes biotopos un biotopos, kas saistīti ar dažādām reljefa formām, piem., gravu un nogāžu meži, atsegumi, alas, stāvkrausti. Nobradāšana negatīvi ietekmē arī purvu un mežu biotopus, slapjus zālājus reljefa pazeminājumos un palienēs, avotus un avoksnājus. Savukārt putni ir tie, kas galvenokārt cieš no nepareizi organizētas apmeklētāju plūsmas, jo var tikt traucēti ligzdošanas laikā, sevišķi jutīgi ir plēsējputni un vistveidīgo kārtas putni. Tualešu trūkums veicina biotopu eutrofikāciju un burtiskā nozīmē piemēslo apkārtni intensīvi apmeklētās vietās.

Koeficients labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai attiecībā uz infrastruktūras objektiem vērsto pasākumu ietekmēto teritoriju katram projektam tiek noteikts, bāzes koeficientam "1" pieskaitot attiecīgu punktu skaitu zemāk minēto kritēriju izpildes gadījumā. Veidlapā Nr.3 tiek atzīmēts, kurš no kritērijiem izpildās, pamatojot to. Ja kritērijs izpildās daļēji vai nav attiecināms uz projekta aktivitātēm, punktu skaits par to netiek piešķirts.

Koeficients labvēlīgas ietekmes izvērtēšanai $K = 1 + \frac{x}{13}$ (punktu summa par 1 - 13 kritēriju izpildi Veidlapā nr. 3)

Maksimāli iespējamais koeficients = 3,7

Koeficients labvēlīgās ietekmes izvērtēšanai (K) = $1 + \frac{xx}{100}$ (kopējais aprēķinātais punktu skaits no Veidlapas Nr.3)

Nr.p.k.	Kritērijs	Punktu skaits, kas piešķirams, ja kritērijs izpildās	Projekta pieteicēja novērtētais punktu skaits	Pamatojums kritērija izpildei īss apraksts, kā projektā plānotās aktivitātes atbilst tam, lai piešķirtu punktu par to, ka izpildās konkrētais kritērijs)	Dabas aizsardzības pārvaldes vērtējums (aili aizpilda DAP) – ja kritērija vērtējums atšķiras no projekta pieteicēja vērtējuma, sniegts īss pamatojums
1.	No jauna veidojamā infrastruktūra tiek veidota dabas aizsardzības plānā noteiktā apjomā un lokācijā, izpildot attiecīgajā plānā noteikto šīs infrastruktūras izveides mērķi.	0,1			
2.	Tiek atjaunota/uzlabota esošā nolietotā infrastruktūra, uzlabojot apmeklētāju drošību un/vai piekļūstamību, infrastruktūras funkcionalitāti.	0,3			
3.	Infrastruktūras objekti tiek pielāgoti izmantošanai dažādām sabiedrības grupām atkarībā no attiecīgā objekta tehniskajām iespējām un lokācijas.	0,3			
4.	Stāvlaukumi tiek plānoti ārpus īpaši aizsargājamu biotopu aizņemtām platībām.	0,1			
5.	Stāvlaukumi tiek plānoti blakus <i>Natura 2000</i> .	0,1			
6.	Materiāli, ko plāno izmantot būvniecībā, ir videi draudzīgi un ilglaiīgi, kā arī tie nerada ķīmiska piesārņojuma draudus apkārtējā vidē, izpildot horizontālā principa “klimatdrošināšanas” nosacījumus.	0,2			
7.	Darbībās ar infrastruktūru ir ietverti “zaļās” / “zilās” infrastruktūras elementi	0,2			
8.	Ar papildus jaunas infrastruktūras izveidi netiek veicināts papildus apmeklētāju pieplūdums tiem ĪADT tūrisma un rekreācijas objektiem, par kuriem dabas aizsardzības plānos norādīts, ka apmeklētāju slodze ir pārāk augsta un samazināma.	0,2			
9.	Plānotās infrastruktūras objekti ietver vides izglītības, informēšanas, plūsmu organizēšanas komponenti (piem., informācijas stendi, norāžu zīmes, vides objekti, un, kur nepieciešams, arī ar ĪADT robežzīmes u.c., atbilstoši plānā paredzētajam).	0,3			

Nr.p.k.	Kritērijs	Punktu skaits, kas piešķirams, ja kritērijs izpildās	Projekta pieteicēja novērtējais punktu skaits	Pamatojums kritērija izpildei īss apraksts, kā projektā plānotās aktivitātes atbilst tam, lai piešķirtu punktu par to, ka izpildās konkrētais kritērijs)	Dabas aizsardzības pārvaldes vērtējums (aili aizpilda DAP) – ja kritērija vērtējums atšķiras no projekta pieteicēja vērtējuma, sniegts īss pamatojums
10.	Ja izveidojamā/atjaunojamā/ demontējamā infrastruktūra ir vērsta uz apmeklētāju organizēšanu īpaši jutīgās ekosistēmās (piemēram, pārmitrās vietās - purvi, avoksnāji, vīgas, starpkāpu ieplakas utml. vai erozijai īpaši pakļautās ekosistēmās – kāpas, nogāzes, gravas, atsegumi, alas utml.).	0,3			
11.	Ja plānots demontēt nolietoto/ bīstamu/ nevēlamu veco infrastruktūru (bez atjaunošanas).	0,1			
12.	Antropogēno slodzi mazinošā infrastruktūra tiek plānota kompleksi ar biotopu/ sugu dzīvotņu/ ekosistēmu atjaunošanas pasākumiem attiecīgā projekta ietvaros.	0,4			
13.	Projekta pieteicēja projekta pieteikumā paredzētās aktivitātes tiek īstenotas teritorijā, kur pēdējo 5 (piecu) gadu laikā īstenotas dabas aizsardzības plānā paredzētās aktivitātes vai zināms, ka apstiprināti projekti par citu dabas aizsardzības plānā paredzēto pasākumu ieviešanu, kas saistīti ar apmeklētāju infrastruktūras pilnveidi un biotopu/ sugu dzīvotņu/ ekosistēmu atjaunošanas pasākumiem.	0,1			
	Kopējais aprēķinātais punktu skaits	2,7			

II Rezultāta rādītāja - atjaunotas degradētas ekosistēmas noteikšanas pamatprincipi atkarībā no atbalstāmās darbības veida

2.2.3.3. pasākuma trešās un ceturtās atlases kārtu Rezultāta rādītāja sākotnējo vērtību aprēķina projekta iesniedzējs izmantojot zemāk norādītos pamatprincipus, bet projekta noslēgumā aprēķinu veic sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperts, kurš sniedz atzinumu par sasniegtā rezultāta rādītāja - atjaunotas degradētas ekosistēmas platību.

2.2.3.3. pasākuma ceturtajā kārtā gan sagatavojot projekta Rezultāta rādītāja sākotnējo vērtību, gan projekta noslēgumā, saņemot sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta sagatavoto atzinumu par Rezultāta rādītāja platību, tā jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldei kopā ar informāciju, kas nepieciešama Iznākuma rādītāja aprēķināšanai (saskaņā MK noteikumu Nr. 107 27.un 28. punktiem).

Gadījumos, kad uz projektā paredzētajām darbībām ir attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums, attiecīgā plānotā pasākuma īstenošanas mērķa platības korektai noteikšanai rekomendējams piesaistīt sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu.

NB! Minimālā rezultāta rādītāja vērtība viena projekta ietvaros ir 100 ha.

Atbalstāmā darbība	Norādījumi rādītāja vērtības noteikšanai
33.1. biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanas un labvēlīga aizsardzības stāvokļa saglabāšanu nodrošinoši pasākumi saskaņā ar dabas, sugu vai biotopu aizsardzības plāniem:	
33.1.1. augsnes erozijas un izskalošanās procesu mazināšanas pasākumi, piemērojot "zaļās" infrastruktūras vai dabā balstītus risinājumus;	Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai, kurai tiek pieskaitīta ietekmēto ekosistēmu platība, kas tiešā veidā gūst labumu no attiecīgo darbību veikšanas. Piemēram, kāpu biotopu/ekosistēmu gadījumā visa attiecīgā biotopa/ekosistēmas platība, kura gūst tiešu labumu no īstenotajiem pasākumiem konkrētajā <i>Natura 2000</i> teritorijā. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.1.2. dižkoku, bioloģiski vērtīgu koku, dendroloģisku stādījumu un aleju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumi;	Objektu noteiktā vai aizņemtā platība kopā ar tiem noteiktās aizsardzības zonas platību. Attiecībā uz bioloģiski vērtīgiem kokiem ir attiecināma tāda pati aizsardzības zonas noteikšanas pieeja kā attiecībā uz dižkokiem. Īpaši aizsargājamo aleju gadījumā, attiecīgās ĪADT platība un tās aizsardzības zona.
33.1.3. zivju ceļu ierīkošana un garenvirziena nepārtrauktības nodrošināšana ūdenstecēs;	Ja attiecīgajā plānā* nav noteikts specifiski plašāka teritorija, tad ūdensteces daļa, kas gūst tiešu labumu no īstenotajām darbībām. Iekļauj arī pietekas u.c. attiecīgās ekosistēmas elementus, kas tiek tieši ietekmēti attiecīgajās saldūdeņu ekosistēmās, īstenojot darbības. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.1.4. dabas objektu, biotopu un sugu dzīvotņu aizsardzības un norobežošanas infrastruktūras ierīkošana un atjaunošana;	Objektu, sugu dzīvotņu noteiktā vai aizņemtā platība kopā ar tiem noteiktās aizsardzības zonas platību (ja tāda ir) un/vai attiecīgo biotopu/ekosistēmu platība, kuru aizsardzībai attiecīgā infrastruktūra tiek veidota/ atjaunota.
33.1.5. hidrotehniskie un melioratīvie pasākumi (piemēram, inženierbūvju un meliorācijas grāvju likvidēšana, izveide, pārbūve vai atjaunošana), optimāla hidroloģiskā stāvokļa nodrošināšanai;	Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai, kurai tiek pieskaitīta ietekmēto ekosistēmu platība, kas tiešā veidā gūst labumu no attiecīgo darbību veikšanas. Piemēram, purvu/zālāju u.c. biotopu/ekosistēmu gadījumā visa attiecīgā biotopa/ekosistēmas platība, kura gūst tiešu labumu no īstenotajiem pasākumiem konkrētajā <i>Natura 2000</i> teritorijā. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.1.6. biotehniski pasākumi (piemēram, nevēlamu koku, krūmu vai zemeszemes un nevēlamu augu un cita apauguma likvidēšana, savākšana un izvešana);	<u>Teritorijas aprēķina pamata objekts – zemes vienība.</u> 1) Ja konkrētā zemes vienībā tiek izdarīti visi paredzētie biotehniskie pasākumi konkrētai ekosistēmu grupai, tad kā labvēlīgi ietekmēta teritorija/atjaunota degradēta ekosistēma tiek pieņemti visas attiecīgās ekosistēmas teritorijas konkrētajā zemes vienībā. Izdalāmās ekosistēmu grupas būtu šādas: • Sausieņu meži • Slapjainu, purvainu un susinātie meži • Zālāji • Augsto purvu ekosistēmas (7110, 7120)

	• Pārejas purvu ekosistēmas (7140) • Kaļķaino zāļu purvu ekosistēmas (7230) • Avotu biotopi (7160, 7220) • Zālāji • Atsegumi un alas 2) Biotopu eksperts, izstrādājot atzinumu par projektā plānotajiem biotehniskajiem pasākumiem, dod slēdzienu par visām teritorijām konkrētajā zemes vienībā, kur attiecīgajā plānā ir paredzēta konkrēta darbība (piemēram, stādītu audžu struktūras dabiskošana), atzinumā izvērtējot, kurās no attiecīgā plāna norādītajām lokācijām tiešām ir nepieciešams veikt konkrētā veida darbības. 3) Ja projekta īstenošanas laikā tiek paveiktas darbības visās eksperta atzinumā norādītajās vietās, tad tiek uzskatīts, ka darbības ir paveiktas 100% apjomā un visas konkrētās ekosistēmas teritorijas zemes vienībā, kurā darbības ir izpildītas, var uzskatīt par labvēlīgi ietekmētu teritoriju/atjaunotu degradētu ekosistēmu. 4) Ja projekts ir īstenots mazākā teritorijā, nekā norādīts eksperta atzinumā, tad labvēlīgi ietekmētā teritorija konkrētajā ekosistēmā tiek rēķināta proporcionāli tam, kādā apjomā ir paveiktas darbības pret eksperta atzinumā norādīto. Piemērs: • Zemes vienībā ir 100 ha sausieņu mežu • Attiecīgajā plānā ir paredzēta struktūras dabiskošana 40 ha platībā, taču eksperts atzinumā norāda ka darbība jāpildina ir nepieciešama un veicama 20 ha platībā. • Projekta īstenošana jāpaveic visas plānotās darbības (20 ha) → labvēlīgi ietekmētā teritorija ir visi sausieņu meži zemes vienībā, kas ir <u>100 ha</u> • Projekta īstenošana jāpaveic darbības 10 ha platībā, kas ir 50% no eksperta atzinumā paredzētā → labvēlīgi ietekmētā teritorija ir 50% no zemes vienībā esošajiem sausieņu mežiem, kas ir <u>50 ha</u> Šāds princips piemērojams arī citiem sauszemes ekosistēmu veidiem, kā arī sugu dzīvotnēm. 5) Ja biotehniskie pasākumi tiek veikti stāvošu un tekošu saldūdeņu ekosistēmās, tad labvēlīgi ietekmētās teritorijas aprēķina pamata objekts ir viss ūdensobjekts (ezers, upes ekoloģiski noslēgts posms vai upe visā garumā), neņemot vērā zemes vienību robežas. Teritoriju var aprēķināt līdzīgi kā sauszemes ekosistēmām, kā tas ir aprakstīts 4. punktā. Piemēram: • Ezera platība ir 100 ha • Attiecīgajā plānā un pēc eksperta izvērtējuma ir konstatēts, ka ezerā nepieciešama niedru pļaušana 20 ha platībā. • Projekta īstenošana jāpaveic visas plānotās darbības (20 ha) → labvēlīgi ietekmētā teritorija ir visa ezera platība – <u>100 ha</u>. • Projekta īstenošana jāpaveic darbības 10 ha platībā, kas ir 50% no attiecīgajā plānā un eksperta izvērtējumā paredzētā → labvēlīgi ietekmētā teritorija ir 50% no ezera platības, kas ir <u>50 ha</u>. Atsevišķos gadījumos labvēlīgi ietekmētā teritorija ūdensobjektos var tikt noteikta pēc citiem principiem – piemēram, konkrēta dziļuma zona ezeros, konkrēts upes posms starp kādiem būtiskiem šķēršļiem vai arī vadoties pēc upes krituma. Šādos gadījumos ir vēlama, ka eksperta izvērtējumā tiek pamatota izvēlēta aprēķina metode kā atbilstošākā konkrētajam gadījumam. <i>P.S. pie ekosistēmu veidiem atsevišķi izdalīti purvu veidi, jo, lai neveidotu situācijas, kad, ja vienā zemes vienībā ir liels augstais purvs un mazs avoksnājs, padarot nepieciešamos pasākumus avoksnājā, to neattiecinātu arī uz augsto purvu, kas būtu nepamatoti.</i>
33.1.7. ainavu kopšana un veidošana, mazinot krūmu apaugumu un veicinot ainavu atvērumu veidošanos;	Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai, kurai tiek pieskaitīta ietekmēto ekosistēmu platība, kas tiešā veidā gūst labumu no attiecīgo darbību veikšanas.

	<i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.1.8. mākslīgo ligzdu vai mītnu atjaunošana vai izveide;	1.variants: Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai, kurai tiek pieskaitīta ietekmēto ekosistēmu platība, kas tiešā veidā gūst labumu no attiecīgo darbību veikšanas. 2.variants: Objektu, sugu dzīvotņu noteiktā vai aizņemtā platība kopā ar tiem noteiktās aizsardzības zonas platību (ja tāda ir) un/vai attiecīgo biotopu/ekosistēmu platība, kuru aizsardzībai attiecīgais objekts tiek veidots/ atjaunots. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.3. invazīvo sugu apjoma mazināšana tās iznīcinot saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes invazīvo sugu faktu lapās iekļautajām sugām un nosacījumiem to izskaušanai;	
33.3. invazīvo sugu apjoma mazināšana tās iznīcinot saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes invazīvo sugu faktu lapās iekļautajām sugām un nosacījumiem to izskaušanai;	Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai. Gadījumos, kad pasākumus plānots īstenot attiecībā uz visām invazīvo sugu lokācijām attiecīgajā zemes vienībā, ir ieskaitāma visa attiecīgās zemes vienības platība. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>
33.5. "zaļās" un "zilās" infrastruktūras elementu izveide un dabisku degradētu ekosistēmu atjaunošana <i>Natura 2000</i> teritorijās;	
33.5. "zaļās" un "zilās" infrastruktūras elementu izveide un dabisku degradētu ekosistēmu atjaunošana <i>Natura 2000</i> teritorijās;	Visa attiecīgās teritorijas platība, kas attiecīgajā plānā* ir noteikta kā pasākuma īstenošanas mērķa teritorijas platība šāda veida darbību īstenošanai, kurai tiek pieskaitīta ietekmēto ekosistēmu platība, kas tiešā veidā gūst labumu no attiecīgo darbību veikšanas. <i>*eksperta vērtējumā, ja attiecināms MK noteikumu Nr.107 4.punkta izņēmums.</i>